

SLOVO

ČASOPIS
GRÉCKOKATOLÍKOV

Ročník I. • Číslo 6

DECEMBER 1969

Decembrové úmysly apoštolátu modlitby

Dopraj nám milosť, aby sme sa dobre a dôstojne pripravili na sviatok Tvojho Syna.

Pane, utíš všetky hrôzy sveta, aby každé dieťa usinalo v bezpečí a pokoji.

Dopraj a požehnaj pokoj všetkým ľuďom dobrej vôle.

Príhovor najd. O. Ordinára

Znovu budeme sláviť sviatky Spasiteľovho narodenia. Pre všetkých kresťanov sú to sviatky najkrajšie a najradostnejšie. Aby sme posvätný vianočný čas naozaj mohli krásne a radostne prežiť, nestačí si to iba priať, treba sa na to aj duchovne dôkladne pripraviť. Jedným zo závažných prostriedkov je naša vrúcna modlitba. Pripomínam výrazné slová a myšlienky z jednej našej cirkevnej predvianočnej modlitby.

„Teba teraz prosíme, dobrotivého Vládca, ako nehodni sluhovia, teba, ktorý si vzal na seba naše hriechy, prijmi svojich služobníkov, ktorí sa k tebe utiekajú v pokání, ako si prijal Petra, ktorý Ťa zaprel a vzápätí horko oplakal svoj hriech. Prijmi ich slzy a vzdychy ako plačúcej hriešnice, ktorá svojimi slzami umyla tvoje nohy a vlasmi ich poutierala. Prijmi ich obrátenie k tebe, ako si prijal lotrovo vyznanie na križi a láskavo si mu povedal: „Ešte dnes budeš so mnou v raji.“

Prijmi ich, dobrotivý Bože, keď činia pokánia za svoje hriechy a futujú ich. Prijmi túto ich bolesť a utrpenie pre svoje sväté bolesti a utrpenie... Daj, aby žili v svätosti a pravde a zachovávali tvoje prikázania a plnili tvoju svätú vôľu.

Znovu a znovu Ťa, Vládca, pokorne prosíme, prijmi do svojho milosrdenstva pôst, modlitby a hlboké poklony svojich služobníkov a veriacich v tieto sväté dni, ktoré Ťi prinášajú ako príjemné kadidlo ľubeznej vône a odmeň ich svojimi bohatými darmi.“

V tomto duchu zameraná príprava na najkrajšie a najradostnejšie sviatky v roku priniesie iste svoje bohaté duchovné ovocie. Prajem z úprimného srdca našim obetavým kňazom i milým veriacim, aby aj tohoročné sviatky Božieho narodenia posilnili ich srdcia pevnou vierou, radostnou nádejou a všetko prenáhajúcou láskou!

o. Ján HIRKA

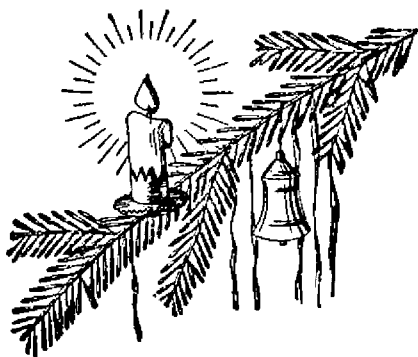
VIANOCE nie sú len sviatkami pokoja, radosti a lásky, ale i sviatkami spomienok. Spomienok najsviatiočnejších, často neopakovateľných a nikdy nezabudnuteľných. V podmanivo kúzelnom svetle stromčekových sviečok premiešaš nevypočítateľnú hodnotu života, ktorý zo svojej mnohonasobnej a pestrej krásy štedro dával, ale i bezohľadne bral.

VIANOČNÝ ČAS v súmraku každého kalendárneho roku je krátka chvíľa, v ktorej Ťi vďačné spomienky všetko vracajú, aby si pre túto malú chvíľku, znovu nadobudol vedomie túžby po добрote, pokoji a krásy. Ak Ťi pripomína z minulosti bohatstvo šťastných dojmov, pre prítomnosť a budúcnosť zdôrazňuje zasa veľké poslanie: nevzdávať sa stratám a nezúfať nad časom minulým len preto, že sa nevráti a nevráti to, čo nám vzal.

MALI BY SME SA VIACEJ tešiť na túto skutočnosť. V časovom dosahu dotýka sa tichým predvianočným klopaním dverí nášho srdca. Kľúč spomínania ich znovu otvorí a sprístupní neoceniteľné bohatstvo, ktoré tam uložilo naše detstvo, mladosť, dni, mesiace a roky, o ktorých môžeme hovoriť iba v čase minulom.

SPOMÍNAŤ znamená aj nezabúdať. Nech tohoročné vianočné spomínanie obostrne spokojný úsmev i zmierujúca slza nad tým všetkým, čo kedysi ostrou hranou odchodu dotklo sa nášho srdca. Spomínajme na to, čo bolo a nezahŕdajme na to, čo je a čo bude. To, čo bolo krásne v našom živote – vrátiť spomienku. To, čo je a bude raz krásne, zabezpečí nám naša vlastná dobrá vôľa a obrodené odhodlanie: pochopiť a uvedomelo uskutočňovať najhlbší zmysel sviatku Spasiteľovho narodenia. Vždy, všade a všetkým! Spomeňme na to pri vianočnom stromčeku a nezabudnime, že najlepším spôsobom ako uchovať v našej pamäti i v srdci hodnoty dobra, pokoja a krásy spočíva v tom, že ich budeme stále obnovovať novými a ďalšími!

Dr. E. Korba

14. dec. **Nedeľa praotcov.** (Kol 3, 4–11; Lk 14, 16–27)

Praotcovia alebo patriarchovia sú tí vynikajúci svätí Starého zákona, ktorí slúžili Bohu pred vyhlásením Zákona na hore Sinaj.

21. dec. **Nedeľa pred Narodením.** Nedeľa sv. otcov. (Zid 11, 9–17; Mt 1, 1–25)

Svätí Otcovia sú vynikajúci svätci Starého zákona, ktorí mali akýsi vzťah k zemskejmu pôvodu Spasiteľa.

Túžili po Spasiteľovi a prosili Najvyššieho, aby ho čím skôr poslal na zem. My sme šťastnejší ako oni, lebo sme sa narodili po Jeho príchode a po vykúpení na Golgote.

25. dec. **Narodenie I. Ch.** (Gal 4, 4–7; Mt 2, 1–12). Tento sviatok pripomína narodenie Syna Božieho, ktorý sa narodil v chudobnej maštali v Betleheme.

Lit. texty objasňujú duchovný moment vtelenia Božieho Slova, ktoré sa stalo Človekom, aby prebývalo s nami.

26. dec. **Zbor Presvätej Bohorodičky.** (Zid 2, 11–18; Mt 2, 1–12).

„Zbor“ značí sviatok, ktorý pripadá hneď po veľkom sviatku.

V dnešný sviatok Cirkev obracia našu pozornosť na Matku Božiu a sv. Jozefa. Pripomína aj útek sv. rodiny do Egypta, kde žila až do Herodesovej smrti.

28. dec. **Nedeľa po Narodení.** (Gal 1, 11–19; Mt 2, 13–27).

Zasvätená je sv. Jozefovi, snúbencovi Matky Božej a pestúnovi Syna Božieho. Nikto okrem Matky Božej nebol taký blízky Ježišovi ako sv. Jozef. Tradícia hovorí, že zomrel v objatí Ježišovom, preto ho Cirkev považuje za patróna dobrej smrti. Je aj ochrancom katolíckej Cirkvi.

Spolu s ním Cirkev pripomína aj kráľa Dávida a sv. Jakuba.

1. jan. **Obrezanie Pána** (Kol 2, 8–12; Lk 2, 20)

Obriezka bola vonkajším znakom príslušnosti k vyvolenému národu. Sviatok bol zavedený v Cirkvi v 4. storočí. Cirkev pripomína aj pamiatku sv. Bazila Veľkého, veľkého východného teológa. Týmto sviatkom sa začína aj občiansky nový rok. Patrí sa poďakovať P. Bohu za obdržané dobrodeň a sľúbiť mu, že v novom roku mu budeme lepšie slúžiť. J. M.

Nepoškvrnené počatie

9. decembra svätí naša gr.-kat. Cirkev radostný sviatok Nepoškvrneného počatia P. Márie. V čom spočíva jej nepoškvrnené počatie? Bullou pápeža Pia IX. z roku 1854 bolo vyhlásené učenie podľa ktorého bola P. Mária v prvej chvíli svojho počatia zvláštnou milosťou Božou od poškrvny dedičného hriechu oslobodená.

Mária bola od vekov vyvolená za živý chrám Boží. Stala sa ideálom čistoty. Bez poškrvny dedičného hriechu počatá vkročila na zem. Prešla svetom, bez toho, aby sa poškrvnila hriechom. Stáva sa matkou, zostáva pannou. Ten zázrak stvoril Boh raz a len pre Máriu. Pritom zostáva dcérou ľudskou. V nej sa zračí čisté ľudstvo, mravná krása v najdokonalejšej podobe. V Márii je stelesnený mravný triumf, že v nej zvíťazila krása a šľachetnosť, ktorá blaží každého.

Sama svätosť Syna si žiada najčistejšiu Matku. Jej Syn prišiel na svet preto, aby vyvrátil panstvo hriechu. Jeho víťazstvo by nebolo úplné, keby jeho matka čo len na chvíľu bola v moci hriechu.

Učenie o Nepoškvrnenom počatí je zjavením Božím a preto musí byť vo Svätom písme. Tam na viacerých miestach nájdeme toto učenie. Uvediem aspoň tri: 1. Keď sa Boh zmlouval nad našimi prarodičmi, takto im riekol: „**Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi jej potomstvom a твоjim, ono ti rozšíľa hlavu a ty mu zraníš päť**“ (I. Moj., 3, 15). — 2. Slová Gabriela archanjela: „**Zdravas Mária, milosti plná — kecharitomené — Pán s tebou**“ (Luk. 1, 28). Milosti plná znamená, že bola oslobodená nielen od dedičného, ale i každého iného hriechu. Túto neobyčajnú krásu Nepoškvrnenej videl sv. Ján a píše: **I ukázalo sa na nebesiach veľké znamenie: Žena odetá v slnce, pod nohami mala mesiac a na hlave veniec dvanástich hviezd** (Zjav., 12, 1). 3. Vo Vepiesni čítame: „**Celá krásna si, priateľka moja ...**“ (4, 7)

Najstarším svedectvom o nepoškvrnenom počatí P. Márie je písmo achajských kňazov okolo r. 80, v ktorom sa hovorí o mučeníckej smrti sv. ap. Andreja (zomrel okolo r. 59.), ktorý hovorí: Pretože prvý človek bol stvorený z panenskej zeme ... bolo potrebné, aby Kristus sa narodil z panenskej lona.

Táto viera bola v Cirkvi rozšírená od najstarších dôb. O naprastej bezhriechosti P. Márie písali: sv. Efreim, sv. Epifan, Origenes, Tertulján, sv. Ambróz a iní. Sv. Ján Damascénsky, stlp východného bohoslovja, nazýva P. Máriu novým Rajom a učí, že do toho Raja had nemohol vstúpiť.

Naša sv. Cirkev vo východnom obrade Nepoškvrnené počatie tak jasno učí, že nemožno pochybovať o tom. Náš východný text bohoslužby nie je nič iné, ako úradné potvrdenie toho istého učenia Cirkvi.

Zvláštny sviatok Nepoškvrneného počatia slávil na Východe už v V. st. Východná liturgia nádhernými hymnami a rôznymi epitetami oslavuje P. Máriu. Sviatok prostredníctvom Grékov rozšíril sa k brehom Talianska a k nám na Slovensko dostal sa v XII. st.

Celému katolíckemu svetu vzácny článok viery potvrdila P. Mária v Lurdoch r. 1858, kedy sa zjavila Bernadette a oznámila jej: „**Ja som Nepoškvrnené počatie**“.

Matka Božia stojí ako maják na rozbúrenom mori sveta. Kiež naše vrúne a pokorné prosby nás chránia od úkladov zla a hriechu a privedú nás do večného života.

Ladislav Hučko

Svätec nášho detstva

Patrí k tým najmilším a najmilovanejším. Jeho darčok v tonánkach za oknom a jeho návštevy v sprievode preobliečených anielikov a čertikov, nevymiznú nikdy z našej pamäti. Ako nie je možné vytrieť z detských rokov túžbu po bohatej milkuláškekej nádielke, tak nie je možné vytrieť zo srdca dospelých spomienku na šťastné milkuláške večery. Nezabudnuteľnými pre mnohých z nás stali sa slová i melódia našej dárnej a svojráznej milkuláškekej piesne: „O kto kto Nikolaia ľubí.“

Al: toto všetko si na sklonku prvého decembrového týždňa pripomenieme. Spomeňme aj málo poznanú históriu sv. Oca Mikuláša. I. Vondruška vo svojom 5-zväzkovom obsiahlom diele: Životopisu svätých z r. 1930, a ňom medzitým uvádza, že narodil sa okolo r. 250 v Patare z kresťanských rodičov. Zdedil po nich vedľa slušného majetku i úprimnú zbožnosť. Prijal nižšie svätenia a po smrti rodičov, najradšej potajomky pomáhal biednym.

Keď sa stalo, že istý otec ocitol sa v tak ťažkej núdzi, že odhodlal sa zapredať nevinnosť svojich troch dcér, pomohol Mikuláš. Trikrát, nikým nenozorovaní, vhodil do okna nešťastnej rodiny mešec s peniazmi. Keď jeho dobročinnosť sa prezradila, odmietal chválu a vykonal mŕtvo do sv. zeme. Pri návrate zastavil sa v Mure (na južnom pobreží Malej Ázie). Tam práve volili biskupa. Pretože nemohli sa dohodnúť na osobe, prišli uznesenie, že zvolia toho, kto budúci deň prvý vstúpi do chrámu. Tým, ktorý tam prvý prišiel, bol náš svätec. Tak sa stal biskupom myrským.

V Mure horľivo pôsobil. Za Diokleciána bol poslaný do vyhnanstva, z ktorého dostal sa až za cisára Konštantína, keď tento r. 313 vydal známú milénsky edikt. Znovu vial sa svojho biskupského úradu a zúčastnil sa aj zasadania nicejského snemu. Rok smrti udávajú rôzne. Vyvíkajúci hantograf Stadler uvádza rok 345 až 352. Hrob v Bari.

E. K

Darujme svoje srdcia!

Čoro Vianoc vie upútať každého z nás. Rátajú sa týždne a potom aj dni, zhaňajú sa darčeky, stromčeky i ozdoby. Dospelí i deti tešia sa na pozornosť od svojich drahých. Každý darček vie rozohriať srdce a naplniť dušu hrejivým pocitom láskavosti.

Dnes tak, ako takmer pred dvetisícročiami, putuje sv. Jozef a P. Mária od obydlia k obydlíu, klopú na okná, na dvere, apelujú na ľudský súcit. Zobronia o kúsok priestoru pre radiače sa ich rodinné šťastie. Všade chlad, nevšímavosť, bezcitnosť s ľudskou bezradnosťou a opustenosťou. Tmavý kút maštale ponúka svoj priestor, aby sa na chudobnej slame zrodilo ozajstné šťastie ľudského pokolenia... Mnohí si zaiste povedali: „Veď, keby sme vedeli, keby sme čo i len tušili, kto to nás chce pocítiť svojou návštevou, kto u nás hľadá útulok...!“

Stáročia dvoch tisícročí si podávali ruky a dráma chladu a nezájmu sa opakuje z roka na rok... Zatvrdilé srdcia ostávajú uzavreté a nechcú byť nikým a ničím vyrušované v ich egoistickom blahobyte. Nech si Ježiš nájde útulok, kde chce! Mnohých nezaujima ani dnes, i keď sa už vie, „KTO“ to klope na dvere ľudských srdiec, kto chce vojsť do teplého ľudského prilytku. Hlučné výbuchy radosti zahlušujú to tiché, nástojčivé klopanie na dvere ľudských srdiec...!

I dnes, tak ako vtedy dávno, otvárajú sa skromné srdcia, ktoré sú ochotné vo svojej láske poskytnúť teplý a útulný kútik svojho srdca malému Ježiškovi. Neziadajú od Jezuliatka veľké darčeky, ale sami prinášajú to najcennejšie: svoju úprimnosť a oddanosť. Darujme i my svoje srdce Ježiškovi do jasličiek, aby sa cítil medzi nami lepšie, ako na betlehemskej slame.

Tibor Fedorenko

VIANOČNÉ ČAKANIE

Pridu Vianoc... Čo od nich čakám? Kým som bol dieťa, čakal som sladké tajomstvo a dary. Moje srdce chvelo sa šťastným vzrušením, kedy sa zatvorené dvere pred nami konečne otvoria. Blažený kľakol som pred stromček a ukazoval každému, čo mi nadelil Ježiško.

Čo som dostal to bol dar a šťastným tajomstvom zas bola viera, že mi tieto dary priniesol On. Nie dar bol dôležitý, ale tajomstvo.

Dary som aj potom dostával, ale Vianoc už neboli také ako v detských rokoch. Chýbalo tajomstvo, nadprirodzené sladké vedomie: viera, že ich prináša Ježiško.

Prečo čakám aj v dospelom veku tak túžobne na Vianoc? Preto, lebo sa znovu stávam dieťaťom. Nič iného nečakám než Toho, ktorý je pre mňa všetkým: tajomstvom i darom. Tajomstvom najsladším a darom najväčším.

L. H.

PRI JASLIČKÁCH

Maličky v Betleheme
dáva nám jasný smer
K Nemu znovu ideme
pre radosť, šťastie, mier.

Ako dieťa sa na teba
milou tvárou usmeje
Tvoje srdce ubolené,
poteší, dá nádeje.

Maličky na slame, na sene
roztaví každý ľad a mráz
Mocný kráľ vesmíru a zeme;
dopraj nám z šťastia krás!

M. Mižíková

MILOSTIPLNÁ

Boh nepripevnil svoje milosti na hviezdy nebeské: nemohli by sme ich odtiaľ dostať. Boh nepohrúžil svoje milosti ako perly do hĺbín mora: nemohli by sme ich odtiaľ vyzdvihnúť. Boh vložil svoje milosti do materských rúk, lebo len ony ruky sú vždy ochotné rozdávať plnými rukami.

pr. I. M.

NARODENĚMU

Či je to prival, vietor duje?
Alebo hukot neba?
Nie, to anjel zostupuje
so zvosťou o zrode Spasiteľa.

Pastieri jasom hviezdy vzrušení
v nemom čakaní hľadajú
Čo povie chlapec chudo oblečený
Ziariaci však nevýslovnou krásou...

Počujú jasot v anjelskom speve:
Už sa narodil, tam v maštali, v chlieve
Id'te, bo prišiel mocný sveta Pán...

Betlehem s pastiermi jasá: veď je náš
Prostú našu mašťal si vybral,
to bude mocný pastier všetkých nás
Podme sa mu pokloniť:
Dnes, zajtra, vždy a zas!

V. Plameň

Z PREDVIANOČNEJ MODLITBY

Učiň Pane, aby sme sa bez hriechu dočkali tvojho svätého narodenia, poklonili sa mu s pastiermi a mudrcami, a s anjeli (čo oslavovali: Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle a s Cirkvou tí spievali: Kristus sa narodil, oslavujte ho, Kristus zostúpil z nebies, choďte mu v ústrety, Kristus je na zemi, plesajte).

Daj, Pane, aby sme s čistým svedomím bez odsúdenia prijali tvoje prečisté, božské a oživujúce telo a krv a tak boli hodní v čas príhodný vstúpiť do tvojho nebeského kráľovstva.

O to ťa prosíme pre milosť a štedrosť jednopodstatného tvojho Otca, s ktorým si požehnaný, s presväтым a oživujúcim tvojím Duchom teraz i vždy i na veky vekov.

pr. o. J. Dandár

Pokoj je Bohu milý

„Mier — pokoj, je to vzájomný vzťah štátov a národov, nenarušovaný ozbrojeným stretnutím a charakterizovaný pokojným riešením sporov a nedorozumenia“ (Slovník mir. hnutí).

Trvalý a večný pokoj je najväčším ideálom všetkých ľudí dobrej vôle, žijúcich na tejto zemi. „Pokoj je najväčšou hodnotou ľudstva“, — povedal Sv. Otec Pavol VI. vo svojom vianočnom posolstve roku 1966. Tento pokoj, podľa zásad Christových, musí spočívať na vzájomnej úcte, láske a spolupráci. Mier s Bohom a pokoj medzi ľuďmi, to je odkaz Božského Spasiteľa, to je hlavný tón Jeho evanjelia. O tento pokoj sa modlíme vo svojich modlitbách a bohoslužbách.

Frank Borman, veliteľ kozmickej loďe „Apollo 8“, ktorá s ľudskou posádkou obletela Mesiac, pred svojim letom do vesmíru sa modlil: „Daj nám, Bože, vieru v Tvoju dobrotu... Daj nám ju napriek našej nevedomosti a slabosti. Ukáž nám, Bože, to, čo každý z nás môže urobiť, aby umožnil príchod svetového mieru“. Túto svoju modlitbu, ktorú pred odletom sám zložil, nazval „modlitbou za každého a všade“.

Mier, pokoj vo svete, leží na srdci každého dobrého a statočného človeka. No ak chceme mať pokoj vo svete, ten musí zavládnuť predovšetkým v našom srdci, v našich rodinách, v našej obci. Lebo šťastie je zachované „per vitam pacificam — skrz život pokojný“.

Podľa sv. Augustína, pokoj je taký poklad, že medzi stvorenými vecami niet príjemnejšieho, žiadúcejšieho, ani užitočnejšieho.

Činme teda dobro každému s každým vychádzajme v dobrom. To je základ pokoja. Tou cestou kráčali všetci vyvolení a svätci. Znakom ich vyvolenia je, že sa snažili so všetkými žiť v pokoji. „Usilujte sa žiť v pokoji so všetkými a dosiahnuť svätosť, bez ktorej nikto neužije Pána“ (Žid. 12,14).

o. František Dancák

INFORMÁCIE SLOVA

DREVOREZBY A RENOVÁCIE vnútorného chrámového zariadenia, kostolný nábytok, vnútorné maľby, polychromovanie, zlátenie pravým listkovým zlatom robí Charita, závod č. 53. Cervený Kostelec, okr. Náchod.

KALICHY, SVIECNE a ost. bohoslužobné predmety opravuje, zlátí a striebří Charita, závod č. 61, Praha 1. Vladislavova 12. Dielňa Praha 1, Skolská 20.

OPRAVY ZVONOV a informácie o nich možno získať na týchto adresách: Český fond výtvarných umění, Olomouc, ul. 28. října č. 5., alebo Ing. Rudolf Manoušek, kavolijecký ateliér, Zbraslav u Prahy, č. 26.

PRSTIENKOVÉ RÚZENCE môže dodať predajňa Charity — Siň umění, Praha 2, Karlovo nám. 5.

KOSTOLNÉ OKNÁ farebné i zasklievanie do slova okrem dodávky samotného farebného skla robí Obvodný stavební podnik, olovářský ateliér, Praha 1. Ostrovní 16.

Liturgia sv. Jána Zlatoústeho

Kat. noviny zo dňa 16. nov. t. r. v pravidelnej rubrike Zvesti SSV obsírne komentujú vydanie Liturgie sv. Jána Zlatoústeho so starosloviensko-slovenským textom. K tejto správe opakujeme upozornenie Kat. novin, že knižička stojí 11 Kčs. Expeduje ju Gr.-kat. Ordinariát v Prešove, ul. SRR č. 8, alebo administrácia Slova, Košice, Moysesova 50. Tam treba poslať objednávky a nie do Spolku sv. Vojtecha.

Sobáš našich veriacich v Čechách

Posledný obežník Apoštolskej administratúry v Prahe pod čís. jedn. 4234 upozorňuje na predpis cirk. zákonníka, podľa ktorého manželstva katolíkov rôzneho obradu majú sa uzavierat pred kňazom ženicha v jeho obrade. Ak žiadajú o sobáš snúbenci, z ktorých ženich je gréckokatolík, je treba žiadať licenciu od Gr.-kat. farského úradu u sv. Klementa, Praha 1. Nové Mesto, Karlova 1/190. Súčasne obežník upozorňuje, že partikulárne právo platné na Slovensku, kde sa sobáš riadi podľa obradovej príslušnosti nevesty, v Čechách neplatí.

NAŠE POZNÁMKY

K vašim listom

Dostali sme ich v poslednom čase dost a mnohé zo starších prevzali sme až teraz. Sú rôzne obsahom, formou, pôvodom, ale vo všetkých prevláda tón úprimnosti. Nemôžeme na všetky odpovedať osobne, tým nechceme povedať, že zostanú u nás bez povšimnutia. Budeme sa k nim vracat. K niektorým už v tomto čísle, k iným a ďalším v budúcom.

Srdečný list o vzájomnej láske a bratskom porozumení sme dostali od p. J. Tkáča z Čičavy. Vďaka.

O. Rimová z Nagova nám obsírne napísala o tom, ako v ich farnosti pod vedením svojho duch. otca uskutočnili duchovno-náboženskú obrodu. Ich snaživosť radostne kvitujeme a k dosiahnutým výsledkom prajeme hojnosť vytrvavej sily.

Dr. F. S. nás upozornil, že v správe o jubileu dr. Andraščíka sme mohli poukázať na to, že spis Senk pálenčeny je z nášho prostredia, ba dokonca záver (prísaha zrieknutia sa pálenky) odohráva sa v cerkvi. Ten výraz Andraščík priamo užíva. Ďalej upozorňuje na Andraščíkov vzťah k našim gr.-kat. kňazom-buditeľom Duchnovičovi a Pavlovičovi, s ktorými bol v pravidelnom styku, zvlášť počas ich pôsobenia v Beloveži.

Ďakujeme aj našim adeptom poézie. Niečo z poslaného vyberieme. Mnohé príspevky potrebujú úpravu, mnohé na publikovanie ešte nedozreli. Nechceme odradiť, skôr povzbudiť. Buďte náročnejší k zákonom poetiky a štýlistiky.

V niektorých listoch nás zbytočne upozorňujete na nevhodné výpady proti našej cirkvi a žiadate repliku. To sme dosiaľ nerobili a nehodláme robiť. Poslame nášho časopisu orientujeme do vyšších polôh. Nie sme a nechceme byť časopisom bezúčelného polemizovania, ale časopisom pokoja, lásky a bratstva.

Zo Šumiac sme dostali obsiahlu správu o ich veľkom jesennom zájazde. Ďakujeme. Zatiaľ nech vám ho pripomenie snímka.

Na dotazy ohľadom slovenských modlitebných kníh, ktoré sú veľmi časté, k vášmu uspokojeniu oznamujeme, že sa ich dočkate. Dúfame s vami, že to nebude dlho trvať.

Veľa nejasností je okolo expedície Slova. Obdržali sme list od býv. administrátora, v ktorom o. i. píše: „Niektorí záujemci o Slovo málo si všimajú toho, že náš časopis rozširuje Poštová novinová služba. Skrátka PNS. To znamená, že každý vo svojom bydlisku má požiadať pošt. doručovateľa o listok, ktorým si časopis objedná. Doručovateľovi zaplatí predplatné vtedy, keď o to požiada. Upozorňujeme najmä tých, ktorí si objednali Slovo v zimných mesiacoch v Dačove. S dotazmi ohľadne Slova a s prípadnými darmi sa obracajte na redakciu a admín., Košice, Moysesova 50.“ K expedícii Slova vraciame sa ešte i na inom mieste.

Poznámky k vašim listom uzatvárame prosbou o vašu trpezlivú zhovievavosť a o to, aby ste Slovo i naďalej horlivo širili. Túto úprimnú prosbu sprevádza nie menej úprimná vďaka za vaše porozumenie!

Red.

VYBRALI SME PRE VÁS...

O. BOULOGNE O ŽIVOTE A SMRTI — v septembri t. r., teda asi mesiac pred svojou smrťou — vyhlásil v rozhovore s reportérom Wiedemannom na otázku, ako mohol on kňaz, ktorý verí v posmrtný život a ktorého úlohou je pripraviť sa na tento posmrtný život, odporovať vôli božej zomrieť, odpovedal: „Zaiste sú ľudia, ktorí si myslia: Keď si kňaz, môžeš kľudne „zgebnúť“. Pozoruhodná logika. Večnosť pre katolíka je niečo, čo si treba zaslužiť. Život na zemi je dar boží, preto je prvým príkazom podniknúť všetko, aby sa život udržal. Aj vtedy, keď to nie je možné v príliš pohodlných podmienkach. Okrem toho musíme byť užitočnými až do konca. Práve pre mňa ako kňaza bola operácia jedinečná možnosť urobiť užitočnú vec. Nielen pre mňa. Som predsa určitým druhom pokusného kráľika pre ostatných.“ Na otázku či mal strach o vlastnú budúcnosť, keď sa dozvedel o smrti Ph. Blaberga, povedal: „Nie. Všetci sme smrteľní a keby som pred poldruha rokom nedostal nové srdce, bol by som už zaiste rok mŕtvy. Nemyslím, že dnes stojím smrti bližšie, ako iný človek, bližšie ako napr. niekto, kto so svojim autom ide na víkend: O. Damian Boulogne 58-ročný dominikán bol po Blabergovi najdlhšie žijúcim človekom s transplantovaným srdcom. Nečakane zomrel v parížskej nemocnici 17. okt. t. r.

SNÍMKA NAJMILŠIA — pod týmto názvom priniesol populárny prázdný týždenník Květy (č. 46, 1969, str. 2) celostránkovú reprodukciu snímky M. Martinčeka. Predstavuje modliacu sa starú ženu. Vedľa obrázku sme čítali tieto slová: „V dobe keď na svete rastie počet samovrážd často z dôvodov, ktoré sa neskôr ukážu malicherné, horali v slovenských horách, dôstojní vo svojom jednoduchom a účelnom živote, lpejú na ňom zo všetkých svojich síl. Osemdesiatročná starénka potkla sa v kuchyni a zlomila si v klbe nohu. V jej vysokom veku chirurgický zákrok nebol možný. Zostala iba nádej, že zlomenina zarastie. Rozprávala čo sa jej stalo a nakoniec zopla ruky a prosila: Ach, Pane Ježišu, daj, aby mi zrástli moje staré kosti. Aká obdivuhodná, tradíciou a starými zvykmi vypestovaná vôľa a sila žiť a prekonávať i najťažšie životné podmienky!“ Toľko Květy. Opakovali sme múdre slová starénky preto, leba platia aj nám!

Cyklus našich rozhovorov, ktorý v tomto čísle Slova začíname, bude sa týkať rôznych otázok duchovno-náboženského života, problémov súčasnej teológie a života cirkvi. Dnes nám odpovedá prof. dr. František Kotlík, metropolitný kanonik u sv. Víta v Prahe a profesor Starého zákona na pražskej CM bohosloveckej fakulte so sídlom v Litoměřiciach.

Začneme s obvyklou žurnalistickou otázkou: čo je nové vo vašom vedeckom odbore, to znamená v súčasnom štúdiu a literatúre biblickej, najmä starozákonnej?

V popredí záujmu je tzv. hermeneutika, čiže štúdium textu Pisma sv. Cieľom totiž je, aby sme Písmu rozumeli tak, ako mu mal rozumieť čitateľ v dobe rastu Pisma sv. Z najprednejších súčasných biblistov uvediem len tie najznámejšie mená ako Schreiner, Loretz, Eising, Ratzinger, Haag, Rath, Lehman, Ruppert, Schilling, Krinetzki, Kilián, Lohfink, Arenhoevel a iní.

Ako žiak vynikajúceho biblistu kardinála A. Beu, máte iste osobné spomienky a zvláštny vzťah k tejto mimoriadnej osobnosti nielen v odbore biblistiky, ale svetového ekumenického hnutia. Akú charakteristiku tohto jedinečného vedca, kňaza a človeka vám diktujú vaše osobné spomienky?

Spomienka na kardinála Beu sa nemôže odpútať od všetkých ostatných mojich skvelých učiteľov, či už to bol kard. Florit, Felici, Feretto, Violaro, arcibiskup Lanza a iní. Za mojich štúdií bol A. Bea predovšetkým biblistom, vynikajúcim exegetom, tiež rektorom Pápežského biblického inštitútu. V tom dosiahol veľké úspechy i uznanie. Myslím, že v posledných rokoch, pre väčšinu z nás stal sa známejší ako inšpirátor úchvatnej myšlienky ekumenizmu. V tom sa hlboko vpísal do vďačného vedomia všetkých kresťanov. Musíme sa modliť a pracovať, aby v tomto veľkom diele, ktorému kard. Bea spolu so zomrelým pápežom Jánom XXIII. položil nádejné základy, dostalo sa všestrannej podpo-

ry od všetkých úprimne zmyšľajúcich kresťanov nasej doby.

U nás na Slovensku v Spolku sv. Vojtecha vychádza Písmo sv. St. zákona. Upravou je veľmi podobné poslednému českému vydaniu, ktoré pripravil váš zosnulý predchodca na starozákonnej katedre prof. dr. J. Heger. Nechystate nové vydanie?

Nevylučujem možnosť znovuvydania Hegerovno prekladu neskor, ale teraz by som chcel upozorniť na to, že z poverenia nášho zboru biskupov a ordinárov, pripravil dr. V. Bogner preklad knihy žalmov pre liturgické účely českých biskupstiev. Okrem toho spomeniem spoločný ekumenický preklad štyroch evanjelií, ktorí cnysajú do tlače prední novozákonní vedci cirkvi evanjelickej, československej a nasej. Túto reprezentuje náš dr. Adámek. Gramofónový klub vydá album troch gramofónových platní pod názvom: Ctení z Bible. Ide o zvukové záznamy populárnych programov z pražskej Violy. Starozákonne texty a príbehy číta národný umelec Zd. Stěpánek, novozákonne zasl. umelec V. Voska.

V jednom z listov, ktoré dostávame, bola otázka o kumranských rukopisoch. Naš čitateľ sa pýta, akiste pod vplyvom neodobornej tlače, na súvislosti týchto starých písomných pamiatok a ich vzťah k osobe Spasiteľa, sv. Jána Krstiteľa a k Biblii vôbec. Veríme, že s touto otázkou sme na najsprávnejšej adrese.

Tak azda najprv niečo o Kumrane. Je to miesto pri Mŕtvom mori, kde r. 1947 našli pastieri rukopisy, ukryté v hlínečných nádobách. Od tej doby objavili celkom 11 jaskýň a našli vyše 600 rukopisov. Tieto podrobili odbornej textovej kritike. Dnes sú uložené v jeruzalemskom múzeu. Kumranská spoločnosť bola židovskou sektou, ktorá na protest proti vtedajším držiteľom veľkňazského úradu, Hazmoneovcom, odišla do púšte. Spoločnosť založil a viedol učiteľ spravodlivosti. Mala kláštorň ráz. Dnešné poznatky nás svedčujú, že išlo o Esénov. Iste, že i sv. Ján Krstiteľ mohol byť nimi ovplyvnený. Pravdepodobne i sv. ap. Ján a sv. Pavol znali kumranské spoločenstvo. Príčina ich izolácie bola v odpore proti vtedy silne šíriacemu sa helenizmu a jeho filozofickým dôsledkom pre pravovernosť židovského národa.

Mienka exegetov o prvotnom vzťahu sv. Jána Kr. k Esénom nestráca svoju vierohodnosť. Najťažšou otázkou je vzťah kumranských Esénov ku kresťanstvu a osobe P. Ježiša. Kumranský učiteľ spravodlivosti v nájdenom komentári k Habakukovi je opísaný ako dokonalý zakladateľ, spravodlivý učiteľ a prorok poslednej doby. Jeho násilná smrť, ktorú predčasne prof. Allegro čítal ako smrť ukrižovaním — teda prototyp P. Ježiša — bola už pred 10 rokmi dôrazne odmietnutá predovšetkým nekatolíckymi bádatel'mi.

Nemôžeme presne povedať, kto bol onen spravodlivý učiteľ. Nevylučujeme, že zomrel násilnou smrťou v dobe 2. pol. 2. st. pred Kr. za Hyrkana I. (134–103 pr. Kr.). Niektorí tvrdia i to, že sám Ježiš bol žiakom tejto spo-

ločnosti. Toto však odporuje našim poznatkom. Napr. P. Ježiš bol v chráme na sviatok jeho posvätenia. To by žiadny Esén neurobil. Sviatok posvätenia chrámu bol sviatkom výlučne hazmoneovským, teda zavedený nelegálnym kňazstvom. Odlišne koná aj v otázke sviatočného dňa. Najdôležitejšia okolnosť spočíva práve v tom, že Kristovo učenie je univerzálne, kdežto kumranská spoločnosť je absolútne nacionalistická. Rozdielov by bolo viacej. Dúfajme, že ďalšie štúdium prinesie nové poznatky.

V podstate kumranskú spoločnosť možno definovať ako náboženskú skúsenosť nám bližšie neznámeho učiteľa spravodlivosti, ktorý ju vyvolal k životu a riadil. V protiklade k nej spoločnosť kresťanská žije podstatne životom samého Krista. Tu vždy zostane neprekoneateľný rozdiel medzi spoločenstvom Kristovým a spoločenstvom ľudským, hoci by tento človek bol čo najdokonalejšie spravodlivý.

Chceli by ste nám ešte niečo povedať, bez našej otázky?

Áno. Veľmi stručne, ale tým viac úprimne. Pozorne sledujem (a u nás na fakulte i v kapitule nielen ja) Váš časopis a jeho prvé rozbehy. Prajeme Vám i Vaším čitateľom, aby Slovo účinne napomáhalo k šíreniu a upevňovaniu tých najkrajších ideálov, ktoré pre poctivo zmyšľajúcich kresťanov plynú zo Slova Božieho.

S prof. dr. Kotlíkom hovoril, jeho odpovede zaznamenal a za ne srdečne poďakoval vedúci red. rady Slova, dr. E. Korba.

UPOZORNENIE NAŠIM ČITATEĽOM

K mnohým sťažnostiam a listom ohľadom Slova, upozorňujeme, že sa v tejto veci máte obrátiť na svojho poštového doručovateľa, alebo priamo na miestnej pošte v PNS. Ak by vám tam nevyhoveli, napíšte nám do Košíc, Moysesova 50. Nezabudnite uviesť okrem mena svoju presnú adresu a príslušný okres. Predplácanie Slova veľmi ochotne zariadi naša administrácia. Ukážkové čísla na požiadanie radi zašleme. Za Vaše porozumenie a spoluprácu pri propagácii nášho časopisu úprimne ďakujeme.

ADMINISTRÁCIA SLOVA.

ARABSKY PREKLAD PISMA SV. spoločne pripravujú katolíci, pravoslávni a protestanti z Libanonu, Sýrie, Sudánu a Kuvajtu.

KAT. BISKUP A. GOTTARDI z Tridentu poslal 14 kandidátov teológie na mesiac do známej protestantskej rehoľnej komunity v Taizé.

BISKUPSKÁ SYNODA, ktorá nedávno skončila v Ríme, podľa slov holandského kardinála Alfrinka, splnila svoje poslanie, zmariť úsilie obrátiť hodiny naspäť a potvrdila nauky II. vatikánskeho koncilu.

POVÝSENIE NA ARCIBISKUPSTVO v Rjeke, Zadare a Splitte odobril Sv. Otec Pavol VI., ktorý súčasne zriadil v meste Prizren nové biskupstvo. Protobiskupom menoval 41-ročného kňaza J. Herbata a za sväticeľa biskupa pre albánsku menšinu N. Prela.

PROF. DR. J. R. NELSON, protestantský teológ z Bostonu, známy priekopník a odborník ekumenizmu, prednášal na Gregoriánskej univerzite v Ríme. Je to v dejinách prvý prípad, čo protestantský teológ prednášal na tejto vysokej katol. teologickej škole.

HEREC H. ALMAZAN, niekdajšia vynikajúca hviezda hollywoodského filmového sveta, partner slávnych herečiek ako I. Bergmanová, S. Loren, J. Moreauová a i. — bol pred 3 rokmi vysvätený na kňaza a pôsobí ako misionár medzi maľomocnými na ostrove Bali.

V INDIÍ, v štáte Madhya Pradeš, podľa doznaní jedného ministra, v oblasti Sargujaj za posledných 20 rokov viac ako 100 000 duší prijalo kresťanstvo.

O. FR. LONG, bývalý 44-ročný profesor fordamskej univerzity bol Sv. Otcom menovaný za predstaveného Sekretariátu pre jednotu kresťanov.

KATOLÍCI A PROTESTANTI v Brazílii vytvorili spoločnú pomocnú službu na riešenie rodinných, hospodárskych a spoločenských problémov.

ZO ZASADNUTIA MINISTROV zahraničných vecí socialistických štátov, ktorá bola v novembri v Prahe, zaslali vyhlásenie aj vatikánskému štát. sekretariátu. Podľa správy ČSTK vatikánske kruhy podporujú tento návrh na usporiadanie konferencie o európskej bezpečnosti a nevyučujú prítomnosť svojho pozorovateľa, alebo delegáta s plnými právami.

STAVBA KOSTOLOV V NDR podľa správy maďarského časopisu Új ember z novembra t. r. dosiahla 225 kostolov a 25 kaplniek. V r. 1941 (za hitlerovskému režimu) tam bolo 124 fár a duchovných správ. Dnes v NDR je zriadených vyše 3600 farských alebo duchovných potrieb katol. veriacim. Okrem toho vychádza v Lipsku v stotisícovom náklade dvojtýždenník Tag des Herrn a v demokratickej časti Berlína týždenník St. Hedvigsblatt.

MERNÍK — V tejto historickej obci 2. nov. t. r. na tzv. Veľkom cintorine pri novom kríži, ktorý postavili príslušníci všetkých vierovyznaní, bolo opravdu bratské ekumenické stretnutie. Začalo gr.-kat. panychidou a pokračovalo veľmi úprimne ladenou kážňou miestneho ev. a. v. duchovného. Uzavreli ju ružencovou modlitbou i spevmi rím.-kat. farníci. Ozaj dôstojné a príkladné ekumenické stretnutie ukončili všetci spoločnou modlitbou Otčenáš a piesňou Blíž k tebe, Bože môj...

RENČISOV — Veriaci tejto farnosti svojimi skromnými obetami a pomocou štátneho príspevku opravili vežu a strechu svojho gr.-kat. kostola a urobili jeho vonkajšiu i vnútornú opravu. Obnovený boží chrám im prišiel posvätiť 2. nov. t. r. najd. ordinár o. Ján Hirka, ktorý okrem posviacky odslúžil sv. službu a predniesol kázeň. Slávnosti zúčastnili sa mnohí gr.- a rím.-kat. veriaci z okolia. Veľa ich prišlo z Dačova so svojim duchovným správcom o. Št. Molčányim. Z ďalších našich duchovných boli prítomní o. N. Petraševič z Lutiny a o. Št. Haluška z Drienice. Z rím.-kat. duchovných prišli o. Št. Jusko z Ražnian, o. J. Pál z Jarovnic, o. J. Piškanič z Lipovca a o. R. Čantofalský z Hubošoviec. Prekrásny obraz poskytoval pohľad, v ktorom kráčali vedľa seba oltárni bratia oboch obradov a tak veľmi výrazne dokumentovali živú jednotu, ktorá nás zjednocuje v našej spoločnej sv. Cirkvi. Bol to i presvedčivý výraz veľkého úsilia, že máme všetci upevňovať vždy a všade túto jednotu a spoločne pracovať za pokojný mierový život v našich farnostiach. Štátne úrady na slávnosti zastupoval tajomník z odboru školstva a kult. ONV Prešov p. A. Kačer.

MINOVCE — Obnovený chrám boží tamajším veriacim znovuposvätil 2. nov. t. r. prot. Msgr. o. Michal Szabadoš. Pri uvedení tejto správy nemôžeme nepochváliť neobyčajnú horlivosť a obetavú iniciatívu tamajších kurátorov i všetkých snázivých farníkov.

OSTURŇA — Táto zamagurská obec bola na tohoročný sviatok sv. Michala svedkom radostnej posviacky obnoveného chrámu božieho. Zástupcu prešovského ordinariátu o. dr. Štefana Ujhelyiho pred začatím obradov privítal za miestnych farníkov p. J. Harabin a príležitostnú báseň predniesla V. Kereštanová. V kázni o. dr. Ujhelyi vrelými slovami ocenil obetavé úsilie miestnych veriacich a zvlášť zdôraznil bohatú účasť rím.-kat. veriacich, ktorí so svojimi duchovnými otcami prišli zo všetkých blízkych obcí a pred posviackou mali svoju sv. omšu, ktorú celebroval o. I. Blažek z Veľ. Frankovej.

KOŠICE — V metropole východného Slovenska dôstojne spomenuli 14. nov. t. r. v našom farskom chráme sviatok sv. Jozafáta večernou bohoslužbou, ktorú slúžil o. dr. Št. Ujhelyi. O živom odkaze svätca prehovorili otcovia B. Urbonec a dr. E. Korba.

ZBOROV — Jedna z najsevernejších farností košického biskupstva spomenula 14. nov. t. r. z iniciatívy svojho dlhoročného duchovného správcu kanonika o. dr. J. Šestáka a kaplána o. J. Tandara sviatok sv. Jozafáta účasťou na staroslovenskej bohoslužbe. V zborovskom farskom kostole ju odslúžil o. M. Gladýš, dekan z Bardejova za asistencie o. J. Prokipčáka z Chmeľovej.

MALČICE — Tamajší veriaci za hojnej účasti príslušníkov oboch obradov na začiatku predvianočného pôstu, ktorý u grécko-katolíkov nazýva sa filipovka, lebo začína na sviatok sv. apoštola Filipa, — využili voľnú sobotu a nedeľu v dňoch 15. — 16. nov. t. r. na duchovnú prípravu k Vianociam. Za duchovného vodcu si pozvali nášho známeho a obetavého kazateľa — misionára o. Jána Ďurkáňa. K sv. prijímaniu pristúpilo vyše 500 veriacich. Spovedaním, kázňami a bohoslužbami ochotne vypomohli o. Majovský z Klokočova a o. Nemet z Trhoviša.

CERNINA — V tejto starobylej farnosti Bardejovského okresu sa rozhodli miestni veriaci spolu so svojim agilným správcom fary o. M. Čečkom v ochotnom porozumení orgánov ľudovej správy prikrčiť k renovácii miestneho chrámu božieho. Cerninská pamätná cerkev je zasvätená sv. bratom lekárom Kozmovi a Damianovi. Posledné veľké opravy a maľovanie boli pred 32 rokmi.

O. EMIL MYDLÍK svoje diamantové kňazské jubileum oslávil 26. m. m. v našom košickom farskom chráme, kde v prítomnosti príbuzných, početných priateľov a známych slúžil svoju jubilejnú bohoslužbu a kde ho v mene duchovenstva pozdravili okr. dekan o. Viktor Skorodenský a miestny farár o. Bartolomej Demko.

O. ANDREJ KEREŠTAN, gr.-kat. farár z Osturne v uznaní svojej obetavej a snaživej dušpastierskej práce bol najd. o. Ordinárom vyznamenaný titulom čestného dekana. O. dekanovi Kereštanovi k tomuto cirkevnému vyznamenaníu úprimne blahoželáme a zároveň ďakujeme za horlivú propagáciu nášho časopisu.

O. ANTON KOŠČ, 87-ročný kňaz, rodák zo Snakova a bývalý dlhoročný farár v Andrejovej nás prostredníctvom Gr.-kat. farského úradu v Michalovciach požiadal o publikovanie svojho dávnejšieho rozhodnutia o návrate do gr.-kat. cirkvi, ktoré pre tzv. foro interno, uskutočnil už pred 10 rokmi.

O. GEJZA SEMAN po zložení prisahy vernosti našej cirkvi a po absolvovaní duchovných exercícií v okt. t. r. prešiel z pravoslávia do služieb nášho biskupstva. Jeho pevné rozhodnutie úprimne vítame so srdečným priáním hojnosti Božieho požehnania v osobnom živote a bohumilej dušpastierskej činnosti.

Kto chodí s darčekmi?

Tak sa ma pýtali deti na náboženstve.

Odpoveď, ktorú som im dal, veľmi ich uspokojila. Zasielam ju aj vám.

Ukážem to na príkladoch. Kto stvoril svet? — Boh. Z čoho stvoril Adama? — Z hlíny. — Robil to rukami? — Nie, lebo Boh je čistý Duch. — Teda ako stvoril všetko? — Silou svojej vôle.

Ježiško je ozaj Boh a sedí v nebi po pravici Otcovej. Má všemohúcu vôľu. Môže ľahko vnuknúť otcovi, mamke, dedovi, babke, bratovi, sestre alebo niekomu inému: „Obdaruj Janka, Marienku, Aničku k Vianociam veľkým a milým darom“. A oni preto že Ježiška milujú, ochotne Ježiškovo vnuknutie uposlúchnu a v mene Ježiškovom a z lásky k Nemu deti obdarujú. Prídu k vianočnému stromčeku a darčeky ich už čakajú za to, že boli dobrí, milí, poslušní, že sa dobre učili. Ježiško vdýchol do srdca rodičov a starších príbuzných lásku k malým, dobrým deťom, čo sa radi modlia a chodia na bohoslužby, chránia sa zlého a robia dobré.

Tak chodí Ježiško s darčekmi, že vnukne myšlienku a vôľu obdarovať dobré deti.

Objasním vám to aj iným príkladom: 15. marca 1820 zomrel vo Viedni sv. Klement Hofbauer. Mal veľkú lásku a dôveru k Ježiškovi. Staral sa o siroty. Mal ich dosť, ale potraviny mu pre nich nestačili. Raz bol v takej núdzi, že už im ozaj nemal čo dať jesť. Nuž čo urobil? Išiel do kostola pred oltár, kde v bohostánku bol uložený Ježiško v podobe chleba. Pred oltárom krátko sa pomodlil a potom vystúpil na stupne oltára, priblížil sa až k bohostánku, zaklopal na dvere a povedal: „Ježiško, pomôž, lebo už je čas!“. Poklonil sa a odišiel. A čo sa stalo? Za krátky čas niekto zazvonil pri bráne kláštora. Išli mu otvoriť. Pri bráne stál kočič, pred kláštorom stál plný voz obilia a potravín. Kočič hovorí vrátnikovi: Mój pán vám posielu pre kláštor zrno a potraviny. Kde to mám zložiť?“

Povedzte, deti, neboli to darčeky od Ježiška? Nepriviezol tie dary Ježiško? Áno. Ako to urobil? Vnukol pánovi, aby poslal kočiča s bohatými darmi pre mníchov a pre chlapcov. Tak chodí Ježiško na Vianoce, tak chodí aj svätý Mikuláš pred Vianocami.

o. Ján Ďurkán, CSSR

Stretnutie malého svätca s Don Boskom

(Pokračovanie)

Už takmer dva roky poznal Don Cugliero svojho malého farníka, ministranta a žiaka. Poznal jeho zbožnosť, pracovitosť, lásku k štúdiu, ducha obety, jeho obdivuhodnú čistotu. Ba poznal i tajnú túžbu jeho srdca: stať sa kňazom.

Kaplán to všetko vedel a neraz sa zamyslel nad tým ako mu pomôcť uskutočniť túto jeho túžbu. Ale ako? Jeho rodičia sú chudobní a on, kaplán, tiež. Raz mu však prišla na um šťastná myšlienka. Čo keby som ho odporučil Don Boskovi v Turíne? Ten prijíma aj tých najchudobnejších chlapcov do svojho ústavu.

Neuplynulo veľa času a Don Cugliero zaklopal u Dona Boska v Turíne. Keď predstavoval Don Boskovi žiadosť, vravel mu:

— Milý Don Bosko, možno tu vo vašom dome máte takých chlapcov. Ťažko však budete mať takého, ktorý by ho prevyšoval v čnosti a v nadaní. Len skúste.

Don Bosko bol ochotný chlapca prijať. Dohodli sa, že kaplán pošle Dominika i jeho otca do Murialda. Don Bosko tam príde i so svojimi chlapcami na niekoľko dní pred sviatkom Ružencovej Panny Márie.

Bolo to ráno 2. októbra 1854. K Don Boskovi, ktorý bol už so svojimi chlapcami v Murialde, sa priblížil asi dvanásťročný chlapec i so svojím otcom. Obidvaja úctivo pozdravili.

— Ako sa voláš a odkiaľ si? — spýtal sa chlapca Don Bosko.

— Som Dominik Sávio z Mondonia, o ktorom vám už bol hovoril dôstojný pán Cugliero.

Nato ho Don Bosko vzal stranou, dal mu niekoľko otázok a krátko boli ako najlepší priatelia v dôvernom rozhovore. Don Bosko priam žasol. Pri konci rozhovoru sa ho Dominik celkom úprimne opýtal:

— Tak čo sa vám zdá? Vezmete ma so sebou na štúdia do Turína?

(Pokračovanie na 8. str.)

VIANOČNÉ SVIEČOČKY

Spisovateľ J. C. Hronský napísal kedysi pôvabnú rozprávku o vianočných sviečkočkách. Spomína v nej na kúzlo Štedrého večera a dojímavo opisuje najkrajší zážitok detstva: zapalovania vianočných sviečok. Tajomstvo ich zapalovania mu vtedy prezradila jeho zbožná a dobrá babička.

Keď bolo po štedrej večeri, jeho rodičia a starší súrodenci odišli na posiedky k susedom, chytila dobrá babička maleho chlapca za ruku, zhasla svetlo v izbe a pristúpila s ním k stromčeku.

— Najprv ťa naučím rozprávku o vianočných sviečkočkách. Ani jedna by sa nemala zapáliť len tak! Najprv si musíš pripomenúť niečo krásneho ako modlitba a len potom zapáliť sviečku — pripomenula zvedavému chlapcovi babička a hneď ho poučila, že každá sviečka na stromčeku niekomu patrí.

— Tá nasjpodnejšia je tvoja. Ak si niečo dobrého vykonal pre seba od minulých Vianoc, tak si ju môžeš zapáliť!

Chlapec si pomyslel, že je to predsa nezmysel. Veď pre seba každý urobí len to, čo je dobré. Ale múdra babička mu pripomenula, že to tak nie je. Niekedy ľudia škodia i sami sebe. Keď videla, že dieťa týmto poučením priviedla do rozpakov, spomenula na jeden jeho skutok. Bolo to v lete, keď sa ani nenajedol, aby najprv oteckovi odniesol na pole obed.

— Ale stareнка, veď som ja vtedy otcovi vykonal dobre a nie sebe — povedal prevrapený chlapec, ale babička ho uspokojila:

— Len pripáľ, syn môj, a potom si rozmyslí, že otcovi priateľia, keď tam došiel, povedali: „Dobrý chlapec!“ a ty si sa tomu tešil. Otec usmial sa na teba, položil ti ruku na hlavu a ty si cítil: z jeho ruky vychodí láska a vďačne pozeral si na neho. Keď s chvejúcimi rukami a zatajeným dýchom zapálil prvú sviečku babička pokračovala:

(Pokračovanie na 8. str.)

Vianočné sviečky

(Dokončenie zo str. 7.)

— Aj druhú hneď môžeš zapáliť, lebo druhá patrí kvetom a stromom. V jej plamienku sa budú na teba dívať všetky stromy a kvety, ktoré si mal toho roku rád, ktorým vykonal si dobre...

Chlapčekovi sa zapalovanie začínalo páčiť, ale hneď precitol z opojenia, lebo si uvedomil, že babička si možno spomenie na niektorý jeho horší skutok a pri stromčeku by musel sa zaň hanbiť, ale milá starenka ho posmelila:

— Len zapáľ. Dnes je Ježiškov deň a v tento deň iba dobré skutky sa majú spomínať! — Takto pozapalovali všetky sviece až na poslednú, ktorá bola na samom vrchu. Babička ju nedovolila zapáliť. Vzala ho znovu za ruku, zašli spolu do kuchyne, kde bol pripravený balíček a vyšli na ulicu. Za chvíľu ocitli sa u susedov, kde žil jeho malý priateľ so svojou chorľavou tetou a okrem nej nikoho a ničoho viac na svete nemal.

Keď sa vrátili, mohol zapáliť aj samu vrchnú sviečku, lebo pochopil prečo a pre koho bola pripravená. Aj to prečo horela najkrajšie.

KNIHY

VIERA V ČLOVEKA je názov súboru vybraných štúdií Teilharda de Chardina, ktoré do maďarčiny preložil G. Rónay a ktoré pred časom vydala spoločnosť sv. Štefana v Budapešti.

ČLOVEK A TECHNIKA od Thdr. D. Pecku je ďalšou knižnou novinkou nakladateľstva Vyšehrad. Rieši najčasejšie problémy kresťana v dnešnej pretechnizovanej dobe.

UČEBNICA jazyka staroslovanského od prof. dr. J. Kurza vyjde ako študijná pomôcka pre poslucháčov filozofických fakúlt nákladom Štát. pedagogického nakladateľstva v Prahe. Obsahuje 244 str., cena 29,50 Kčs. Doporučujeme všetkým záujemcom o starosl. jazyk.

VIEROUKU v dvoch dieloch od prof. dr. M. Višňovského vydal Spolok sv. Vojtecha v CN. Známe dielo známeho teológa prepracované a orientované k výsledkom II. vatikánskeho koncilu vyšlo v rotaprintovom vydaní ako pomôcka katechetom.

Požehnané, radostné a milostiplné sviatky Božieho narodenia, hojnosť duchovných, životných a pracovných úspechov v novom občianskom roku 1970 všetkým milým spolupracovníkom a čitateľom vďačne žela

REDAKCIA SLOVA.

Stretnutie malého svätca s Don Boskom

(Dokončenie zo str. 7.)

— Zdá sa mi, že látka je dobrá.
— A na čo môže slúžiť táto látka?
— Na pekné šaty pre Pána Boha.
— Tak teda vidíte, ja som látka a vy ste krajčír. Vezmite ma so sebou a urobte zo mňa pre Pána Boha pekný odev.
— Ja sa však bojím, že tvoje útle telo nezdotláťarchu štúdií.
— Toho sa nebojte. Pán Boh, ktorý mi dal doteraz zdravia i milosti, pomôže mi aj v budúcnosti.
— A keď dokončíš štúdium latinčiny, čo mieniš robiť?
— Keď mi Pán Boh bude chcieť udeliť tak veľkú milosť, vrúcne túžim stať sa kňazom.

— Dobre. Ešte by som rád poznal tvoju schopnosť študovať. Tu máš knižočku „Katolícke čítanie“. Nauč sa z nej naspamäť túto stránku. Zajtra mi ju prďeš predniesť.

Don Bosko ho potom prepustil, aby sa mohol zabaviť s chlapcami a dal sa do rozhovoru s otcom. No sotva prešlo osem minút, Dominik sa znova zjavil pred Don Boskom a s úsmevom mu vraví:

— Ak chcete, hneď teraz vám prednesiem naspamäť svoju úlohu.

Don Bosko dal si predniesť uloženú úlohu. S úžasom zistil, že Sávia nielen vedel naspamäť celú stránku, ale porozumel výborne aj jej obsah.

— Výborne, milý Dominik! Ty si sa ponáhľal s úlohou a ja sa ponáhľam s odpoveďou. Si prijatý medzi mojich chlapcov a vezmem Ťa so sebou do Turína. Modlí sa, aby nám obom dobrý Boh pomohol splniť jeho svätú vôľu.

Bohuslav

„Je dosť ťažké mladíkovi ostať stále dokonale čnostným. A Sáviovi sa to podarilo. Životopis, ktorý napísal Don Bosko a ktorý som ja prečítal, mi dal obraz mladíka prikladného, ktorý si zasluhuje, aby bol predložený ako vzor dokonalosti.“

— Sv. Pius X.

Kultúrne rozhľady

JUBILEUM KATOLÍCKYCH NOVÍN — 120 rokov od vydania prvého čísla bratských Katolíckych novín, ktoré uplynulo v minulom mesiaci nás privádza k vyjadreniu najúprimnejších citov vďačnosti. Vzdávame úprimný hold oheťavým zakladateľom, dlhoročným spolupracovníkom i horľiteľom Katolíckych novín. K tomu pripojujeme aj najsrdečnejšie pranie, aby v duchu svojho dlhoročného hesla: Za spravodlivosť, lásku a pokoj — i naďalej prispievali k upevňovaniu tých najušľachtilejších ideálov nášho spoločného úsilia, ktoré nám všetkým spoločne určuje Kristovo evanjelium.

PÁPEŽSKÝ ÚSTAV PRE CIRKEV, HUDBU dostal z rozhodnutia Sv. Otca nového vedúceho. Stal sa ním prefekt Kongregácie pre kat. výchovu kardinál G. Garron. Ústav dosiaľ viedol 92-ročný kard. G. Pizzardo.

TOHOROČNŮ NOBELOVŮ CENU za literatúru dostal írsky spisovateľ Samuel Beckett, nar. 13. apríla 1906 v Dublíne. Vyštudoval na Kolégiu najsv. Trojice vo svojom rodisku, na ktorom neskôr aj sám prednášal.

NAKLADATEĽSTVO VYŠEHRAD plánuje do konca roku vydať známy Bernanosov: Denník vidieckeho farára, najznámejšie dielo francúzskeho kat. spisovateľa hlbokého sociálneho razenia L. Bloya: Chudá žena, román nemeckej spisovateľky, čestnej doktorky teológie G. von le Fort: Magdeburská svadba, knihu S. Andresa: Veľký príbeh bible, Chardinové úvahy: O štěstí, Bishopovo dielo: Den, kdy zemřel Kristus a štúdiu jedného z najprednejších súčasných byzantológov dr. Fr. Dvorníka: Byzantská misie.

V SPOLKU SV. VOJTECHA do konca roku vyjde vedľa mnohých liturgických príručiek tradičný kalendár Pútnik svätovojeťský na jubilejný rok 1970, 3. diel Úvodu do posv. liturgie a 2. zv. Písma sv. Starého zákona.

SLOVO — časopis gréckokatolíkov. Vychádza mesačne. Redakcia a administrácia Košice, Moysesova 50. Vydáva Spolok sv. Vojtecha v Trnave v CN. Rediguje dr. Emil Korba s red. radou. Zodp. red. Ladislav Hučko. Uzávierka čísla je vždy 20. v mesiaci pre číslo v nasledujúcom mesiaci. Neobjednané rukopisy nevraciam. Tlačia Dukelské tlačiarne, n. p., Prešov. Cena: 1 Kčs. Pov. SÚTI č. 245/69-sekr. z 20. VI. 1969. Rozširuje Poštová novinová služba. Objednávky do zahraničia prijíma Ústredná expedícia tlače, Bratislava, Gottwaldovo nám. 48.